

Odvodové úľavy začala prešetrovať Európska komisia

Z novely zákona o sociálnom poistení v súvislosti s novozavedenou odvodovou úľavou pre určené subjekty v poľnohospodárstve a potravinárskom priemysle vyplýva, že pravdepodobne ide o štátnu pomoc, ktorá by mohla byť riešená v zmysle Dočasného krízového a prechodného rámca pre opatrenia štátnej pomoci na podporu hospodárstva.

Táto problematika podlieha schvaľovaciemu procesu Európskej komisie. O podmienkach poskytnutia štátnej pomoci Sociálna poisťovňa v spolupráci s Protimonopolným úradom SR (PMÚ SR) a Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR (MPSVR SR) v týchto dňoch intenzívne komunikuje s Európskou komisiou. Od rozhodnutia EK závisí postup, akým bude Sociálna poisťovňa povinná legislatívnu úpravu implementovať a aké podmienky bude potrebné zo strany potravinárov splniť. Sociálna poisťovňa ich bude o vývoji situácie a ďalších krokoch včas proaktívne informovať po ukončení prebiehajúcich rozhovorov. V súčasnosti nie je potrebné zo strany potravinárov kontaktovať Sociálnu poisťovňu.

Podozrenie, že v prípade legislatívnej úpravy môže ísť o štátnu pomoc, bolo obsiahnuté v stanovisku MPSVaR SR a aj v zásadných pripomienkach PMÚSR, ktorý odporúchal legislatívnu novinku preveriť s EK. Sociálna poisťovňa preto začala po schválení novely v spolupráci s MPSVR SR a PMÚ SR ihneď konať a komunikovať s EK. *„V prípade, ak by sme tak neurobili a dodatočne by sa preukázalo, že Sociálna poisťovňa poskytuje nedovolenú štátnu pomoc, potravinárske subjekty by museli pomoc vrátiť, a to aj s úrokmi a penále,“* uviedol Michal Ilko, generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne. *„Za správnu implementáciu novely zákona v praxi zodpovedá Sociálna poisťovňa, a toto riziko eliminuje práve rokovaním s EK v záujme ochrany samotných potravinárov,“* dodal.

Podľa EK je potrebné, aby Sociálna poisťovňa ako poskytovateľ tejto pomoci pripravila návrh schémy štátnej pomoci, ktorá určí podrobné pravidlá jej uplatňovania v praxi. Sociálna poisťovňa návrh schémy pripravuje. V súlade s platným procesom ho doručí Protimonopolnému úradu SR a ten Európskej komisii. Až po schválení Európskou komisiou a uverejnením v Obchodnom vestníku bude

môcť nové pravidlá premietnuť do svojich metodických postupov, úprav informačných systémov a samotnej rozhodovacej činnosti. Následne bude informovať dotknuté subjekty o postupe a možnosti uplatňovania odvodovej úľavy. Táto nová skutočnosť tak mení doterajšiu prípravu implementácie novely zákona do praxe zo strany Sociálnej poisťovne.

Novela, ktorá vyšla v Zbierke zákonov SR 13. júla 2023, umožňuje určeným firmám v poľnohospodárstve a potravinárskom priemysle uplatniť si odvodovú úľavu. Za svojich zamestnancov podľa novely nemusia platiť odvody zo mzdy do 700 eur za obdobie august 2023 (platba v septembri 2023) až január 2024 (platba vo februári 2024).

Sociálna poisťovňa aktuálne robí všetko preto, aby Európskej komisii poskytla návrh schémy štátnej pomoci s potrebnou dokumentáciou čo najskôr. Snaží sa nastaviť procesy štátnej pomoci čo najjednoduchšie, proklientsky a najrýchlejšie tak, aby dotknutí odvodzovatelia poistného vôbec dostali pomoc vo forme odpustenia platenia časti odvodov čo najskôr a aby bol zachovaný samotný zámer a účel novely.

Ako poskytovateľ štátnej pomoci berie na seba Sociálna poisťovňa zodpovednosť za neoprávnene poskytnutú štátnu pomoc. V tejto nie ľahkej situácii robí všetko pre to, aby nebola poskytnutá neoprávnene. Inak by potravinársky subjekt znášal povinnosť zaplatiť nielen neodvedené poistné aj s penále v zmysle vnútroštátneho zákona, ale aj úroky vyplývajúce z pravidiel poskytovania štátnej pomoci. Sociálna poisťovňa bude o vývoji situácie a ďalších krokoch včas proaktívne informovať po ukončení prebiehajúcich rozhovorov.

Čo majú v tejto chvíli vykonať dotknutí zamestnávateľia? V súčasnosti nie je potrebné zo strany potravinárov kontaktovať Sociálnu poisťovňu. Informácie o ďalšom postupe zverejní Sociálna poisťovňa v priebehu augusta.

Proces odvodovej úľavy bude možné zahájiť až po odsúhlasení schémy EK a jej zverejnení v Obchodnom vestníku. Sociálna poisťovňa vo svojich elektronických službách v priebehu mesiaca august 2023 zverejní SK NACE (ako rozhodujúcu podmienku možnosti uplatnenia odvodovej úľavy)

odvádzateľom na prípadnú kontrolu. SK NACE preberá Sociálna poisťovňa z Registra právnických osôb a nie je možné ho na tieto účely aktualizovať v Sociálnej poisťovni. Ak odvádzateľ zistí, že SK NACE je nesprávny, je potrebné obrátiť sa na Štatistický úrad SR, ktorý vedie Register právnických osôb so žiadosťou o nápravu. Zamestnávateľ preto neposiela do Sociálnej poisťovne aktualizáciu SK NACE prostredníctvom formulára „RLZ, zmena“.